

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

„Aprob”

Directorul Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Valentina

Valentina SANDUL

„19” *februarie* 2019

Curriculum la disciplina

F.07.O.022 Teoria și metodică lucrului educativ

Specialitatea:

11210 Educație timpurie

Calificarea:

Educator

Aprobat:

Consiliul profesoral al Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Director Valentina Sandul

Valentina Sandul

„19” februarie 2019

Catedra „Științe ale Educației”

Șef – catedră Ruslana Savin

Ruslana Savin

„10” ianuarie 2019

Coordonat cu :

Instituția Publică de Educație Timpurie nr. 4 „Clopotei” din municipiul Orhei

Director Victoria Chirtoaca

Victoria Chirtoaca

2019

Autori :

Zinaida Cazacu, grad didactic întâi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Ruslana Savin, grad didactic doi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Recenzent:

Victoria Dobrov, grad didactic doi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Adresa Curriculumului în Internet

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	6
IV.	Administrarea disciplinei	6
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	8
VIII.	Lucrări practice recomandate	9
IX.	Sugestii metodologice	10
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	12
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	13

I. Preliminarii

Curriculum-ul la unitatea de curs „Teoria și metodică lucrului educativ” este un act normativ destinat formării profesionale a specialistului în educație timpurie, care specifică finalitățile de învățare și descrie condițiile de formare a competențelor profesionale specifice disciplinei. Actualul document a fost elaborat avându-se în vedere următoarele aspecte:

- noua structură a sistemului de învățământ de studii medii de specialitate din R M;
- reperele impuse de Ministerul Educației RM privind aprobarea Planului cadru de învățământ pentru studii medii de specialitate privind lista disciplinelor din cultura de specialitate la colegiu, specialitatea „Educație timpurie”;
- nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;
- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mult mai adecvat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la încheierea ciclului al colegiului.

Unitatea de curs *Teoria și metodică lucrului educativ* oferă elevilor cunoștințe, abilități și deprinderi, referitoare la aspectele Teoria educației - ramură a pedagogiei; Atribuțiile profesionale/competențele cadrelor didactice din instituțiile de educație timpurie; Drepturile și responsabilitățile educatorului în educația timpurie.

Scopul disciplinei este formarea competențelor de elaborare și realizare a modalităților de organizare a activităților extracurs specifice învățământului preșcolar. Elevii vor analiza tipurile de parteneriate dintre grădiniță-familie, grădiniță-școală, grădiniță-comunitatea socială. Activitățile extrașcolare au conținut științific, cultural-artistic, umanitar, ecologic, moral-civic, turistic, sportiv, precum și caracter recreativ. Ca și activitatea educativă școlară, activitatea educativă extrașcolară reprezintă o dimensiune a procesului de învățare permanentă, fiind recunoscută ca parte esențială a educației obligatorii, cu o mare importanță în dezvoltarea sistemelor relaționate de cunoștințe, a abilităților și a competențelor. Activitatea extrașcolară oferă o oportunitate pentru crearea de condiții egale de acces la educație, în vederea dezvoltării depline a potențialului personal și pentru reducerea inechității și excluziunii sociale. Această consecutivitate a tematicii ține de calea istorică a cunoașterii, fapt care, va înlesni ceva mai mult înțelegerea materiei de studiu de către viitorii elevi. Obiectivul principal al unitatii de curs „Teoria și metodică lucrului educativ” este formarea competențelor de identificare a trăsăturilor fundamentale ale personalității copilului și valorificarea lor la vârsta preșcolară; și de formare a competențelor de creare a mediului (social, familial, educațional) optim pentru dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar.

Unitatea de curs este destinată studiului elevilor anului IV, semestrul IIV, Specialitatea *Educație timpurie*, Calificarea *Educator*.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Studierea unității de curs *Teoria și metodica lucrului educativ* alături de studiul celorlalte științe pedagogice și sociale își propune în primul rând formarea personalității autonome și creative în vederea dezvoltării libere și armonioase a tânărului specialist. Pentru ca un tânăr specialist să răspundă adecvat unor realități în schimbare, el trebuie să dispună nu doar de o solidă pregătire profesională, ci el trebuie să posede și motivația, și disponibilitatea de a reacționa pozitiv la schimbare - ca premiză a dezvoltării personalității. În al doilea rând studiind cursul „Teoria și metodica lucrului educativ” elevul Colegiului de azi - specialistul de mâine va avea abilitatea de a influența enorm formarea personalității tinerei generații, dar și capacitatea de a soluționa diferite probleme psihologice ce pot apărea la diferite vârste a copilului.

Teoria și metodica lucrului educativ, face parte din sistemul științelor educației și este orientată spre formarea cunoștințelor și a competențelor la elevi privind proiectarea și realizarea procesului extradidactic, oferirea acestora de instrumente cognitive și aplicative care să le permită abordarea riguroasă, obiectivă, exigentă și critică a fenomenului educațional. Această abordare presupune câteva procese interconexe: proiectare, predare, evaluare. Particularitățile abordării procesuale sunt axate pe curentul *Educația centrată pe elev; perspectiva realizării interdisciplinarității / transdisciplinarității*.

Activitatea extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional, în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Acest tip de activitate are mereu în atenție nevoia de adaptare la cerințele individuale, diverse, ale tuturor copiilor, la interesele de cunoaștere și potențialul lor.

Activitățile extrașcolare sunt menite să ofere copiilor oportunități multiple de recreere, să le dezvolte spiritul de competiție, să le valorifice potențialul intelectual și aptitudinile, să le stimuleze imaginația, creativitatea și inițiativa. Contextele create de diversele modalități de concretizare a acestui tip de educație oferă posibilitatea abordărilor interdisciplinare, transdisciplinare, exersarea competențelor și abilităților de viață într-o manieră integrată, de dezvoltare a personalității.

Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara activităților integrate, ca fiind activități extradidactice. Are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ, utile pentru dezvoltarea profesională.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

- **CPS 1.** Integrarea importanței studierii *Teoriei și Metodicii lucrului educativ*, ca fundament al pregătirii științifico-practice pentru profesia de cadrul didactic din educația timpurie;
- **CPS 2.** Identificarea bazelor teoretice și metodologice a procesului educațional la vârsta timpurie;
- **CPS 3.** Reproducerea conceptelor cheie, definițiilor, noțiunilor de bază ale științei pedagogice;
- **CPS 4.** Orientarea în profesie și realizarea carierei în domeniul educației timpurii;
- **CPS 5.** Interpretarea raportului dintre *instruire - educației* prin analiza transdisciplinară a diverselor concepte, modele teoretice, idei examinate în cadrul studierii unității de curs.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ seminar			
VII	90	30	30	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență (UC)	Unități de conținut
1. Teoria educației – ramură a pedagogiei	
UC 1. Analizarea conceptului de teorie a educației.	- Conceptul de teorie a educației. - Dimensiunile/laturile teoriei educației. - Locul teoriei educației în sistemul științelor pedagogice
2. Personalitatea cadrului didactic din educația timpurie	
UC 2. Deducerea competențelor și atribuțiilor cadrului didactic de educație timpurie; Analizarea strategiilor și a instrumentelor de	- Atribuțiile profesionale / competențele cadrelor didactice din instituția de educație timpurie. - Calitățile unui bun educator – portretul socio-

evaluare a nevoilor profesionale de formare a cadrelor didactice în educația timpurie.	psihopedagogic. - Drepturi și responsabilități ale cadrului didactic de educație timpurie. - Dezvoltarea profesională a cadrului didactic din educația timpurie. - Strategii și instrumente de evaluare a nevoilor profesionale. - Sugestii pentru realizarea activității de formare a cadrelor didactice de educație timpurie.
3. Parteneriatul educațional	
UC 3. Determinarea principiilor și avantajelor parteneriatului educațional.	- Importanța parteneriatului educațional. - Tipuri de parteneriate. Parteneriatul <i>grădiniță – familie, grădiniță-școală</i>. - Modalități de implicare a părinților în activitățile derulate la nivelul grădiniței. - Strategii de lucru cu familia în vederea implicării ei în intervenția timpurie.
4. Aspecte metodologice ale procesului educațional la vârsta timpurie	
UC 4. Determinarea specificului metodologic desfășurării secvențelor <i>întâlnirii de dimineață</i> .	- Întâlnirea de dimineață. Structura. Sugestii de organizare. - Panourile. Tipuri. Reguli de elaborare. „Calendarul naturii”, „Astăzi sînt aici”, „Calendarul zilei”, „Dispoziția mea”, „Bursa muncii”. Sugestii metodologice.
5. Modalități de organizare a activităților extrașcolare în educația timpurie	
UC 5. Înșușirea metodologiei organizării și desfășurării activităților extrașcolare specifice învățământului preșcolar.	- Modalități de organizare a activităților extrașcolare specifice învățământului preșcolar. Structura. Principii de proiectare a activităților extrașcolare. - Metodologia organizării și desfășurării activităților extrașcolare <i>Toamna de aur; Matineul de Anul Nou; 8 Martie – Ziua internațională a femeiei; 1 iunie – Ziua copiilor; Adio, dragă grădiniță;</i> - Activități literar-artistice dedicate personalităților remarcabile (<i>Sp. Vangheli, Gr. Vieru, I. Creangă, M. Eminescu, Ștefan cel Mare etc.</i>)

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică / Seminar	
1.	<i>Teoria educației – ramură a pedagogiei</i>	12	3	4	5
2.	<i>Personalitatea cadrului didactic din educația timpurie.</i>	18	6	6	6
3.	<i>Parteneriatul educațional.</i>	16	6	5	5
4.	<i>Aspecte metodologice ale procesului educațional la vârsta timpurie</i>	16	6	6	4
5.	<i>Modalități de organizare a activităților extrașcolare în educația timpurie</i>	28	9	9	10
	Total	90	30	30	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Teoria educației – ramură a pedagogiei			
1.1 Dimensiunile / laturile teoriei educației. 1.2 Interdependența dintre laturile educației	1.1 Copacul ideilor 1.2 Studiu de caz	Argumentare scrisă Prezentare și interpretarea rezultatelor	Săptămâna a 2-3--a
2. Personalitatea cadrului didactic din educația timpurie			
2.1 Calitățile unui bun educator – portretul socio-psihopedagogic. 2.2 Atribuțiile profesionale / competențele cadrelor didactice din instituția de educație timpurie. 2.3 Dezvoltarea profesională a cadrului didactic din educația timpurie.	2.1 Eseu structurat 2.2 Tehnica Căsuța 2.3 Comunicare formativă.	Argumentare orală Prezentare grafică și interpretarea rezultatelor Prezentare orală	Săptămâna a 4-5-6--a
3. Parteneriatul educațional			
3.1 Parteneriate <i>grădiniță – familie / grădiniță – școală</i> ; principii și avantaje. 3.2 Educația părinților. Argumente pentru necesitatea educației parentale. Centre de Resurse, Informare și Educare a Părinților.	3.1 Diagrama Venn 3.2 Studiu de caz 3.3 Proiectarea activităților interactive cu părinții.	Argumentare orală Prezentare grafică	Săptămâna a 7-8-9—10- a

4. Aspecte metodologice ale procesului educațional la vârsta timpurie			
4.1 Structura întâlnirii de dimineață. Sugestii metodologice.	4.1 Proiect didactic / jocuri de energizare și de spargere a gheții; 4. 2 Tehnica <i>Mesajul</i> .	Prezentare textuală	Săptămâna a-11-a
5. Modalități de organizare a activităților extrașcolare în educația timpurie			
5.1 Metodologia organizării și desfășurării activităților extrașcolare.	5.1 Proiect extradidactic: <i>Toamna de aur;</i> <i>Matineul de Anul Nou;</i> <i>8 Martie – Ziua</i> <i>mamelor</i> <i>1 iunie – Ziua copiilor;</i> <i>Adio, dragă grădiniță;</i> 5.2 Activitate literar- artistică (<i>Șp. Vangheli, Gr.</i> <i>Vieru, I. Creangă,</i> <i>M. Eminescu,</i> <i>Ștefan cel Mare etc.</i>)	Prezentare textuală	Săptămâna a 12-13-14-a

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr. crt.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice/ de laborator	Ore
1.	Personalitatea cadrului didactic din educația timpurie.	1.1 Deducerea strategiilor de lucru cu familia în vederea implicării ei în intervenția timpurie. 1.2 Identificarea formelor de <i>pedagogizare a părinților</i> .	2
2.	Parteneriatul educațional <i>grădiniță– familie,grădiniță-școală</i> .	2.1 Aprecierea rolului <i>grădiniței</i> ca factor principal al educației. 2.2 Analizarea funcțiilor familiei în raport cu tipurile de familii și stilul educativ. 2.3 Determinarea formelor de colaborare dintre factorii educaționali.	3
3.	Întâlnirea de dimineață	3.1 Identificarea variantelor de <i>salut</i> și sugestiile metodologice. 3.2 Analizarea cerințelor față de selectarea jocurilor, cântecelor, poeziilor pentru <i>Activitatea de grup</i> .	2
4.	Metodologia organizării și desfășurării activităților extrașcolare.	4.1 Elaborarea metodologiei organizării și desfășurării activităților extrașcolare specifice învățământului preșcolar.	6

IX. Sugestii metodologice

Specificul componentei metodologice constă în caracterul preponderent interactiv al strategiilor didactice. Metodologia curriculară se caracterizează prin următoarele axiome:

- **Educația este centrată pe copil și nu pe materie**, aceasta urmînd să îndeplinească sursa de atingere a competențelor specificate;
- **Utilizarea metodelor active și a celor adecvate unității de curs**: metoda învățării prin descoperirea dirijată (acceptînd mai mult întrebările deschise), metoda de situații problematizate și, parțial, metoda experiențelor.
- Proiectarea demersurilor didactice a lecțiilor se recomandă a fi realizate din perspectiva:
 - **Modelul ERRE** *Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extensia*;
 - **Modelul** de structurare a lecției „*Știu – Vreau să știu – Am învățat*”.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea reprezintă o componentă esențială a procesului de predare-învățare. Programa curriculumul-lui modernizat impune abordarea unor idei noi ale evaluării în procesul de educație. Fiind o secvență obligatorie pentru măsurarea și aprecierea competențelor propuse de programa curriculară, evaluarea propune deplasarea accentului de la evaluarea rezultatelor finale ale învățării, la procesul de învățare. Principiul de bază al evaluării autentice îl constituie *conceptul de educație centrată pe subiect (elev) și autenticitatea demersului*.

În procesul evaluării vor fi încurajate demersurile formative, astfel extensia conceptului de evaluare de la *clasic* spre *constructiv* va oscila între următoarele extremități – tipuri de evaluare.

- *Evaluarea dirijată de învățător*, formulată motivat ca anumite sarcini în fața elevilor, cu indicatori clari, criterii de care vor ține cont elevii și care nu vor permite interpretări libere.
- *Autoevaluarea* – un instrument veridic de centrare pe elev, pe posibilitatea participării la propriile performanțe.
- *Evaluarea reciprocă* este o condiție optimă a dezvoltării, asigurîndu-se socializarea grupului de elevi, coparticiparea în formarea semenilor, precum intensificarea convingerilor proprii.

În dependență de funcțiile evaluării, cadrele didactice vor utiliza: *evaluarea inițială* cu funcție diagnostică și funcție prognostică; *evaluarea formativă* – funcție de constatare a rezultatelor și de sprijinire continuă a elevilor, funcție de feed-back, funcție de corectare și verificare a rezultatelor, funcție de clasificare, funcție de comunicare a rezultatelor, funcție de certificare a nivelului de cunoștințe și abilități, funcție de selecție, funcție de orientare școlară și profesională.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competențelor cognitive	Criterii de evaluare a produselor
1.	Proiect elaborat	Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
2.	Rezumat oral	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. Expunerea orală este concisă și structurată logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
3.	Rezumat scris	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. Textul rezumatului este concis și structurat logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. <i>Fidelitatea</i>: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens; <i>Coerența</i>: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. <i>Progresia logică</i>: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului; Text formatat corect, lizibil; plasarea clară în pagină.

4.	Studiu de caz	Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; Coresponderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. Corectitudinea lingvistică a formulărilor. Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. Logica sumarului. Referință la programe. Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; Noutatea și valoarea științifică a informației. Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). Aprecieri critică, judecată personală a elevului.
----	----------------------	---

XI. Resurse necesare pentru desfășurarea procesului de studii

- Suport teoretic la unitatea de curs;
- Ghid metodologic;
- Portofoliul elevului;
- Modele de proiectare a activităților;
- Prezentări Power Point / Secvențe video;
- Literatură didactică;
- Postere, imagini, planșe.

XII. Resurse didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa
1.	Barbu H. „ <i>Pedagogie Preșcolară</i> ”. Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1996.	Catedra „Științe ale Educației”
2.	Bontaș I. „ <i>Pedagogie</i> ”, București, Editura All 1994.	Biblioteca colegiului
3.	Cadrul de referință al <i>Educației timpurii</i> din Republica Moldova/ MECC al RM, Chișinău: Lyceum, 2018.	Biblioteca colegiului
4.	Cristea S., „ <i>Dicționar de pedagogie</i> ”, București, Litera Internațional, 2000.	Biblioteca colegiului
5.	Cojocaru V., Socoliuc N. Fundamente pentru o știință a educației copiilor de vîrstă preșcolară. Editura: Cartea Moldovei. Chișinău, 2005.	Biblioteca colegiului Catedra „Științe ale Educației”
6.	Cuznețov L., „ <i>Dimensiuni psihopedagogice și etice ale parteneriatului educațional</i> ”, Ghid metodologic. Chișinău, 2012.	Catedra „Științe ale Educației”
7.	Curriculum pentru educație timpurie/ MECC al RM, Chișinău: Lyceum, 2019.	Biblioteca colegiului
8.	<i>Pedagogie. Suport de curs</i> . CEP USM, Chișinău, 2010.	Catedra „Științe ale Educației”
9.	<i>Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani, (variantă revăzută/dezvoltată)/MECC al RM, Chișinău: Lyceum, 2019.</i>	Biblioteca colegiului
10.	Voiculescu E., „ <i>Pedagogia preșcolară</i> ”, Editura Aramis, 2003.	Biblioteca colegiului
11.	<i>1001 idei pentru o educație timpurie de calitate</i> . Ghid pentru educatori, Chișinău 2010.	Biblioteca colegiului
12.	Cemortan St., <i>Matinee literare</i> .	Catedra „Științe ale Educației”
13.	www.activitaticopii.ro www.didactic.ro www.prescolar.md www.parinti.ro	Surse online